

i te heheuraa e te ite nei oia i te hau a tavini ai oia i roto i te fare o te Fatu.

Katya, te hoê tuahine here no Ukraine, e here rahi to'na no te hiero. Hou a hamanihia ai te hiero i Kyiv, ua faatusia oia e te tahi atu mau taata i roto i ta'na amaa no te tere e 36 hora na ni'a i te pereoo uta taata no te haere i te hiero i Helemani hoê taime i te matahiti. Ua pure teie mau Feia Mo'a itoito, ua tai'o i te mau papa'iraa mo'a, ua himene i te mau himene, e ua tau'aparau i ni'a i te evanelia a ratere noa ai ratou. Ua parau mai o Katya ia'u e, « i to matou taeraa i te hiero, ua ineine matou no te farii i te mea ta te Fatu i horo'a mai ia matou ».

Mai te mea e, e hinaaro tatou ia farii i te mau haamaitairaa atoa a te Atua o te horo'a-noa-hia mai, e ti'a ia i to tatou haerea i te fenua nei ia faatorohia i te hiero. Ua riro te mau hiero ei faaiteraa no te here o te Atua. Te ani nei Oia ia tatou paatoa ia haere, ia haapii mai no ni'a Ia'na, ia ite i To'na here, e ia farii i te mau oro'a autahu'araa i titauhia no te ora mure ore i piha'i iho Ia'na. E rave hoê-hoê-hia te fafauraa tata'itahi. E mea faufaa i te Atua te tauraa rahi o te aau. E taa-ê-raa rahi to te reira no outou. I te mea e, ia haere ana'e tatou i roto i To'na fare mo'a, e nehenehe tatou e « faata-rahia i [To'na] mana... [To'na] i'oa... i ni'a [ia tatou]... [To'na] hanahana... ati noa a'e [ia tatou], e [Ta'na] mau melahi ia haapa'o noa mai ia [tatou] ».⁵

Te faaite atu nei au ia outou i to'u iteraa papû e, te ora nei to tatou Metua i te Ao ra. Na roto i Ta'na Tamaiti here, o Iesu Mesia, e tupu ai te mau tia'iraa atoa, te mau fafauraa atoa, e te mau haamaitairaa atoa. E mata na tatou ia farii i te faaroo no te ti'aturi Ia'na e i Ta'na mau fafauraa, ta'u ia pure na roto i te i'oa o Iesu Mesia ra, amene. ■

TE MAU NOTA

1. David A. Bednar, « Mau ma te tura i te hoê i'oa e te ti'araa », *Liahona*, Me 2009, 98.
2. Linda K. Burton, « Titauhia : Te rima e te aau no te haapeepe i te ohipa » *Liahona*, Me 2014, 123.
3. Thomas S. Monson, « Te Hiero Mo'a—E Mori no to te Ao nei », *Liahona*, Me 2011, 92.
4. Hi'o templechallenge.lds.org.
5. Te Parau Haapiiraa e te mau Parau Fafau 109:22.

Na Neill F. Marriott

Tauturu piti i roto i te peresideniraa rahi o te Feia Apî Tamahine

Faa'ite i to outou maramarama

E ti'a tatou ma te paari i roto i to tatou faaroo e e faateitei i to tatou reo no te poro i te haapiiraa tumu mau.

I teie pô te hinaaro nei au e paraparau i ni'a e piti hopoi'a faufaa ta tatou e amo nei. A tahi, ia tuu tamau maite noa i te maramarama i roto i to tatou oraraa, e te piti, ia faa'ite i te reira maramarama ia vetahi ê.

E te mau tuahine, ua ite anei outou i to outou faufaa rahi? Outou tata'itahi—i teie taime—e mea faufaa outou e e mea titauhia outou i roto i te faanahonahoraa no te faaoraraa a te Metua i te Ao ra. E ohipa tei titauhia ia tatou ia rave. Ua ite tatou i te parau mau o te evanelia i faaho'i-faahou-hia mai. Ua ineine anei tatou no te paruru i taua parau mau ra? Titauhia ia tatou ia ora i te reira ; titauhia ia tatou ia

faa'ite i te reira. E ti'a tatou ma te paari i roto i to tatou faaroo e e faateitei i to tatou reo no te poro i te haapiiraa tumu mau.

I roto i te *Liahona*, no setepa 2014, te papa'i nei o Elder M. Russell Ballard e : « E hinaaro rahi atu â tatou i te faaûruraa taa'e e te faaroo o te mau vahine. E hinaaro tatou i te reira no te haapii mai i te haapiiraa tumu e no te haroaroa i te mea ta tatou e ti'aturi nei, ia ti'a hoi ia ratou ia faa'ite i to ratou iteraa papû no ni'a i te parau mau o te mau mea atoa ».¹

E te mau tuahine, ua haapuai outou i to'u faaroo ia Iesu Mesia. Ua mata'i-ta'i au i to outou hi'oraa, ua faaroo i

to outou iteraa papû, e ua ite au i to outou faaroo mai Beresilia e tae atu i Bostwana ! Te taitai nei outou i te hoê hiro'a faaûruraa i ni'a ia outou i te mau vahî atoa ta outou e haere nei. Te ite nei te mau taata e haati nei ia outou i te reira—mai to outou atu utuafare e tae atu i te mau taata i roto i ta outou niuniu afa'iafa'i, e mai to outou mau hoa i ni'a i te itenati e tae atu i te mau taata e parahî nei i piha'i iho ia outou i teie pô. Ua tuati to'u mana'o i to te tuahine Harriet Uchtdorf tei papa'i e, « Ua... riro outou ei mori anaana e te oaoa i roto i te hoê ao poiri ia faa'ite ana'e outou, na roto i te huru o to outou oraraa e, e parau poro'i oaoa te evanelia ».²

Ua haapapû mai te peresideni Thomas S. Monson e, « Ia hinaaro outou e horo'a i te maramarama ia vetahi ê, titauhia ia outou ia faaanaana ia outou iho ».³ Nahea e nehenehe ai ia tatou ia tape'a i te maramarama o te parau mau ia anaana i roto ia tatou ? I te tahi taime e mana'o vau e, e au vau mai te hoê mori muhimuhi. Nahea e ti'a ai ia'u ia rahi te anaana ?

Te haapii mai nei te mau papa'iraa mo'a e, « O tei no ô mai i te Atua ra, e maramarama ia, e o oia o te farii i te maramarama, e e tamau noa hoi i ta te Atua ra, e farii mai â oia i te maramarama ».⁴ E ti'a ia tatou ia tamau noa i ta te Atua mai ta te irava e parau nei. E tia ia tatou ia haere roa i te pû o te maramarama—te Metua i te Ao ra e o Iesu Mesia. E nehenehe atoa ta tatou e haere i te hiero, ma te ite e, te mau mea atoa i roto i to'na mau papa'i, te

fariu nei ia i ni'a i te Mesia e i To'na tusia taraehara rahi.

A feruri i ta te mau hiero e faatupu i ni'a i te mau mea atoa e haati nei ia ratou. Te faa'una'una nei ratou i te mau oire ; te anaana nei ratou i ni'a i te mau aivi. No te aha ratou e faa'una'una ai e e anaana ai ? No te mea, mai ta te mau papa'iraa mo'a e parau nei, « O te parau mau te reira o te anaana mai nei »,⁵ e tei roto i te mau hiero te parau mau e te opuaraa mure ore ; Mai te reira atoa outou.

I te matahiti 1877, ua parau te peresideni George Q. Cannon e, « Te mau hiero atoa... e haaparuparu ia te reira i te mana o Satane i ni'a i te fenua nei »⁶ Te ti'aturi nei au e, i te mau vahî atoa e patuhia te hoê hiero i ni'a i te fenua nei, e tura'i te reira i te poiri i muri. Te opuaraa o te hiero o te tavini ia i te tata nei e ia horo'a i te mau tamarii atoa a te Metua i te Ao ra i te ti'araa ia ho'i faahou e ia ora i piha'i iho Ia'na. E ere anei e, ua tuati noa ta tatou opuaraa i ta teie mau fare haamo'ahia, teie mau fare o te Fatu ? No te tavini ia vetahi ê e no te tauturu ia ratou ia tura'i i te poiri i muri e ia ho'i i roto i te maramarama o te Metua i te Ao ra ?

E faarahi te ohipa mo'a o te hiero i to tatou faaroo i te Mesia, e i reira e nehenehe ai ia tatou ia faaûru maitai a'e i te faaroo o vetahi ê. Na roto i te varua faaamu o te hiero, e nehenehe ta tatou e haapii mai i te ti'araa mau, te mana e te tia'iraa o te Taraehara o te Faaora i roto i to tatou iho oraraa

Tau matahiti i ma'iri a'e nei, ua farerei to matou utuafare i te tahi fifi

rahi. Ua haere au i te hiero e ua pure au i reira ma te tuutuu ore no te ani i te tauturu. Ua farii au i te hoê taime parau mau. Ua farii au i te hoê mana'o maramarama no to'u mau paruparu, e ua maere roa vau. I roto i taua taime haapiiraa varua ra, ua ite au i te hoê vahine aau teitei te rave ra mai ta'na i hinaaro, eiaha i te huru raveraa a te Fatu, e ua faateitei ia'na no te tahi mau ohipa i ravehia. Ua ite au e, te hi'o ra vau ia'u iho. Ua ti'aoro vau i te Metua i te Ao ra i roto i to'u aau ma te parau e, « Aita vau e hinaaro ia riro mai taua vahine ra, nahea râ vau i te tau'i ? »

Na roto i te varua mau o te heheuraa i roto i te hiero, ua haapiihia vau no ni'a i to'u hinaaro mau i te hoê Faaora. Ua fariu oioi au i ni'a i te Faaora ia Iesu Mesia, e ua ite au i to'u hepohepo i te matararaa, e ua hiti mai te hoê tia'iraa rahi i roto i to'u mafatu. Oia ana'e to'u ti'aturiraa, e ua hinaaro roa vau e taaamu ia'u i ni'a Ia'na. Nou nei, e mea maramarama maitai e, te vahine pipiri e no te tino nei, « o te enemi ia o te Atua »⁷ e no te mau taata atoa e haati ra ia'na. I roto i te hiero i teie mahana ua haapii mai au e, na roto ana'e i te Taraehara a Iesu Mesia e ti'a ai i to'u huru aau teitei ia tau'i, e e ti'a ai ia'u ia rave i te maitai. Ua farii au i to'na here rahi e ua ite au e, e haapii oia ia'u na roto i te Varua, e e tau'i Oia ia'u mai te mea e, e horo'a vau i to'u mafatu Ia'na ra, ma te tapea ore i te hoê mea.

Te aro nei â vau i to'u paruparu, te ti'aturi nei râ vau i te tauturu hanahana o te Taraehara. Ua tae mai teie haapiiraa mau no te mea ua tomo vau i roto i te hiero, no te imi i te ora e i te mau pahonora. Ua tomo vau i roto i te hiero ma te teimaha, e ua ite au e, te vai ra to'u Faaora puai hope. Ua rahi a'e to'u mômâ e to'u oaoa no te mea ua noaa ia'u To'na maramarama e ua farii au i Ta'na faanahonahora no'u.

Ua tuuhia te mau hiero i tera e tera vahî ati a'e te ao nei, e haamani-raa taa'e roa to ratou na rapae, area i roto ra, hoê â ia to ratou maramara, te opuaraa e te parau mau mure ore. I roto i te 1 Korinetia 3:6 te tai'o nei tatou e, « Aita outou i ite e, o te hiero outou o te Atua e te parahî ra te varua

o te Atua i roto ia outou na ? » Tatou atoa, ei mau tamahine na te Atua, ua tuuhia tatou i tera e tera vahi na te ao atoa nei, e e haamaniraa taa'e to tatou tata'itahi i rapae au, mai te mau hiero. Te vai atoa ra to tatou maramarama varua i roto ia tatou. Teie maramarama varua o te anaana ia o te maramarama o te Faaora. E hutihia mai vetahi ê i roto i teie anaana.

Te vai ra ta tatou iho ohipa i ni'a i te fenua nei—ei tamahine, metua vahine, ti'a faatere, e orometua haapii, tuahine, imi faufaa, vahine faaiipoipo, e rau atu. E huru faaûru to te ohipa tata'itahi. E mana morare to te ohipa tata'itahi mai te mea e, e faaanaana tatou i te mau parau mau e i te mau faafuraa o te hiero i roto i to tatou oraraa.

Ua parau o Elder D. Todd Christofferson, « I roto i te mau ohipa atoa, e nehenehe i te hoê metua vahine ia faatae i te hoê faaûruraa aita ta te tahi atu taata e aore râ ta te tahi atu taamuraa ».⁸

I te apîraa ta maua mau tamarii, ua feruri au, e au vau mai te tapena tauturu no te hoê pahî, i piha'i iho i ta'u tane, o David, e ua faairi vau i ta maua na tamarii hoê 11mai te hoê nahoa poti na'ina'i e faaati ra ia maua i mua i te uahu, te faaineine ra no te tere i ni'a i te moana o te ao nei. Ua hinaaro maua o David e hi'o i te avei'a a te Fatu i te mau mahana atoa no te ite i te avei'a maitai a'e no matou no te fano atu.

Ua î to'u mau mahana i te mau mea e haamo'ehia, mai te tufeturaa i te ahu, te tai'oraa i te mau buka na te tamarii, e te amuiraa i te mau pani no te tamaaraa i te pô. I te tahi taima i ni'a i te uahu o to tatou fare, eita tatou e ite e, na roto i teie mau ohipa rii ha'ihai, e te tamau, mai te pure fetii, te tai'oraa i te mau papa'iraa mo'a, e te pô utua-fare, e nehenehe te mau ohipa rarahi e tupu mai. Tera râ, te faa'ite papû nei au e, e auraa mure ore to teie mau ohipa. E tupu mai te oaoa rahi ia tupu ana'e i te rahi teie mau poti na'ina'i —ta tatou mau tamarii—ei mau pahî rarahi tei î i te maramarama o te evanelia e ua ineine no te « haamata i te rave i te ohipa a te Atua ».⁹ Na roto i ta

tatou mau ohipa ha'ihai e te taviniraa, te rahiraa o tatou e tamau noa ai i ta te Atua, e ia horo'a i te maramarama e te hanahana mure ore i to tatou utua-fare, to tatou mau hoa, e to tatou mau apiti. E nehenehe mau ta outou e ta'ita'i i ni'a ia outou i te hoê tapa'o no te faaûruraa !

A feruri na i te faaûruraa ta te faaroo o te hoê tamahine no te paraimere e nehenehe e faatupu i roto i to'na utua-fare. Ua haamaitai te faaroo o ta maua tamahine i to matou utua-fare i te taima a mo'e ai ta maua tamaiti iti i roto i te hoê vahi ha'utiraa. Ua horo haere noa to te utua-fare no te imi ia'na. I te pae hopea, ua huti mai ra ta maua tamahine iti e iva matahiti i to'u rima e na ô maira, « Mama, eita tatou e pure ? » Ua tano roa oia ! Ua haaputupu tu tu utua-fare i mua i te taata e rave rahi no te pure ia itehia ta matou tamaiti. Ua itehia mai oia. Te parau atu nei au i te mau tamahine atoa o te Paraimere, « A tamau noa i te faahaa-mana'o i to outou na metua ia pure ! »

I teie iho nei pu'e tau mahana-hana, ua fana'o vau i te amui atu i roto i te hoê puhaparaa na te feia apî tamahine e 900 i Alaska. E faaûruraa rahi ta ratou i faatupu i ni'a ia'u. Ua haere mai ratou i te puhaparaa ma

te ineine i te pae varua, ma te tai'o i te Buka a Moromona e ma te tamau aau i « Te Mesia Ora : Te faa'iteraa a te mau Aposetolo ». I te toru o te pô o te puhaparaa, ua ti'a amui teie e 900 feia apî tamahine e ua tai'o aau mai i te taatoaraa o te mau parau i roto i teie papa'iraa.

Ua î te fare rahi i te Varua, e ua hinaaro vau ia amui atu i roto. Tera râ, aita e ti'a ia'u. Aita vau i aufau i te hoo o te tamau-aau-raa.

Ua haamata vau i te haapii i te mau parau a « Te Mesia ora » mai tei ravehia e teie mau tuahine, e na roto i ta ratou faaûruraa, ua rahi roa'tu to'u faaohiparaa i te fafuraa o te oro'a mo'a ia haamana'o tamau noa i te Faaora, a faahiti noa ai au na ni'a iho noa i te iteraa papû o te mau Aposetolo no ni'a i te Mesia. Te hohonu noa'tura te auraa o te oro'a mo'a no'u.

Te hinaaro nei au e pûpû i te hoê tao'a aroha no te Noela i te Faaora i teie matahiti, oia hoi, ia haamana'o e ia tapea maite i « Te Mesia Ora » i roto i to'u aau i te 25 no titema. Te hinaaro nei au ia riro vau ei faaûruraa no te maitai—mai te mau tuahine no Alaska i riro no'u.

E nehenehe anei ta outou e ite ia outou iho i roto i te mau ta'o o teie

parau « Te Mesia ora » ? « Ua taparu Oia i te mau taata atoa ia pee i To'na hi'oraa. Ua haere Oia na ni'a i te e'a no Paratetina, ma te faaora i tei ma'ihia, ma te horo'a i te mata ite i te matapo, e ma te faati'a i tei pohe ».¹⁰

Tatou te mau tuahine o te Ekalesia, aita tatou e haere na ni'a i te e'a no Paratetina no te faaora i tei ma'ihia, e nehenehe râ ta tatou e pure ia faaohipahia te here faaora o te Taraehara i roto i te hoê autaatiraa ma'i e te fifi.

Noa'tu e, eita tatou e horo'a i te mata ite i roto i te matapo mai ta te Faaora i rave ra, e nehenehe râ ta tatou e faa'ite papû i te faanahonahoraa no te faaoraraa i te feia tei matapo i te pae varua. E nehenehe ta tatou e faaaraara i te mata o to ratou haroaroraa i ni'a i te faufaa o te mana o te autahu'araa i roto i te mau fafauraa mure ore.

Eita tatou e faatia i ni'a i tei pohe mai ta te Faaora i na reira, e nehenehe râ ta tatou e haamaitai i tei pohe na roto i te imiraa i to ratou i'oa no te ohipa o te hiero. Ei reira tatou e faateitei ai ia ratou mai to ratou vahi tapearaa varua e ia horo'a'tu ia ratou i te e'a o te ora mure ore.

Te faa'ite papû nei au e, e Faaora ora to tatou, o Iesu Mesia, e na roto i To'na mana e To'na maramarama e ti'a ia tatou ia tura'i i te poiri o te ao, ia horo'a i te reo i te parau mau ta tatou i ite, e ia faaûru ia vetahi ê ia haere mai Ia'na ra. Na roto i te i'oa o Iesu Mesia ra, amene. ■

TE MAU NOTA

1. M. Russell Ballard, « Men and Women and Priesthood Power », *Liahona*, Setepa 2014, 36.
2. Harriet R. Uchtdorf, *The Light We Share* (Deseret Book Company, 2014), 41 ; faaohipahia ma te parau faati'a.
3. Thomas S. Monson, « I matapo na vau, i teie nei râ te ite nei au », *Liahona*, Tiurai 1999, 69.
4. Te Parau Haapiiraa e te mau Parau Fafau 50:24.
5. Te Parau Haapiiraa e te mau Parau Fafau 88:7.
6. George Q. Cannon, i roto *Faaineineraa no te tomo i roto i te hiero mo'a* (buka iti, 2002), 36.
7. Mosia 3:19.
8. D. Todd Christofferson, « Te puai morare o te mau vahine », *Liahona*, Novema 2013, 30.
9. Te Parau Haapiiraa e te mau Parau Fafau 4:2.
10. « Te Mesia Ora : Te Iteraa Papû o te mau Aposetolo », *Liahona*, Eperera 2000, 2.

Na te peresideni Dieter F. Uchtdorf

Tauturu Piti i roto i te Peresideniraa Matamua

Te oraraa i te evanelia ma te oaoa

A ti'aturi i te mana faaora o Iesu Mesia ; a haapa'o i Ta'na mau ture e mau faaueraa. Na roto i te tahi atu parau—a ora i te evanelia ma te oaoa.

E au mau tuahine here, e au mau hoa, e au mau pipi haamaitai na Iesu Mesia, ua mauruuru roa vau i te ti'araa i rotopu ia outou a haamata faahou ai tatou i te hoê amuiraa rahi a Te Ekalesia a Iesu Mesia i te Feia Mo'a i te Mau Mahana Hopea Nei. I te hepetoma e haere mai nei, e farerei te Peresideniraa Matamua e te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo i te mau hui mana faatere rahi e na reira atoa te mau peresideniraa rahi o te mau pupu tauturu, e e tupu atu ai te tahi o te mau tuhaa pureraa no ta tatou amuiraa rahi na te ao atoa nei i te mahana maa e te sabati e haere mai nei. Ua mauruuru vau i te peresideni Thomas S. Monson, te peropheta o te Atua no tatou i teie mahana, te ani mai ia'u ia ti'a no te Peresideniraa Matamua no te paraparau i te mau tuahine o te Ekalesia.

I to'u feruriraa e aha ta'u e parau atu, ua ho'i to'u mau mana'o i ni'a i te mau vahine tei hamani i to'u oraraa e o tei tauturu ia'u na roto i te mau tamatamataraa o te tahuti nei. Ua mauruuru vau i to'u mama ruau tei faaoti e afa'i i to'na utuafare i te hoê pureraa na te Momoni, a rave rahi ahuru matahiti i teie nei. Ua mauruuru

vau i te tuahine Ewig, te hoê vahine ruhiruhia otahi, to'na i'oa ia iritihia na roto i te reo Peretane, o te « Tuahine Mure Ore » ia. O ona te taata matamua tei tuu i teie aniraa itoitoe e te faahiahia i mua i to'u mama ruau. Ua mauruuru roa ho'i au i to'u metua vahine, tei arata'i e maha tamarii na roto i te arepupureraa o te Tama'i Rahi II o te ao. Te haamana'o atoa nei au i ta'u tamahine, ta'u mau mootua tamahine e te mau u'i vahine e haere mai ananahi.

E, eiaha roa ia mo'ehia e, e mauruuru a muri noa'tu vau i ta'u vahine, o Harriet, tei faairi i to'u taure'are'araa ei taime au, tei amo i te hopoi'a teimaha roa a'e o to maua utuafare ei metua vahine, o te ti'a nei i piha'i iho ia'u ei hoa faaipoipo e o te here e o te poihere nei i ta maua tamarii, mootu e hina. I roto noa na oia ei puai no to maua utuafare, i te mahana maitai e te mahana fifi. Na'na e afa'i mai i te mahana i roto i te oraraa o te taata atoa i mâtau ia'na.

I te hopea, ua mauruuru roa vau ia outou paatoa, nau milioni tuahine haapa'o na te ao atoa nei noa'tu to outou matahiti, o te ohipa rahi roa nei ho'i no te paturaa i te basileia a